

Interpelacja

(nr 22142)

do ministra finansów

w sprawie finansowania dokształcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli w związku z realizacją ustawy budżetowej

Szanowny Panie Ministrze! W minionym czasie sporo społecznych emocji wzbudza reforma polskiego systemu oświaty zmierzająca do obniżenia wieku szkolnego dzieci. Jednym z powodów, dla jakich rodzice sześciolatków sprzeciwiają się posyłać swe pociechy do pierwszej klasy szkoły podstawowej, jest przygotowanie kadry pedagogicznej do edukowania uczniów w tak młodym wieku. Podwyższanie swoich kompetencji, a zatem dokształcanie i szkolenie zawodowe to jednak także obowiązek nauczycieli dzieci starszych oraz młodzieży. Finansowanie doskonalenia kadry pedagogicznej uchodzi zatem za niezbędny krok ku polepszeniu rozwoju jakościowego szkół, a zarazem najlepiej ocenianą zmianę reformatorską systemu oświaty w ostatnich latach.

Przygotowany projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, zawarty w druku nr 1788, ogranicza jednak w pewnym stopniu środki na dokształcanie nauczycieli. Stało się to podstawą protestu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kadry Kierowniczej Oświaty (OSKKO), która reprezentuje około 5000 dyrektorów szkół i placówek oświatowych oraz ma blisko 30 000 korespondentów niezrzeszonych.

Zgodnie z zapisami art. 70a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) w budżetach organów prowadzących szkoły wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli z uwzględnieniem doradztwa metodycznego. Środki te mogą być również przeznaczone (w wysokości nie większej niż 20%) na dofinansowanie kosztów obniżenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom dyplomowanym, którym powierzono zadania

doradcy metodycznego (nie obejmują jednak finansowania publicznych placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego). W świetle zapisów obowiązującej ustawy ich wysokość powinna odpowiadać wartości 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli.

Tymczasem art. 9 zawartego w druku nr 1788 projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej stanowi, że środki te w 2014 r. wyodrębnia się w budżetach organów prowadzących szkoły w wysokości do 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, jednak nie mniejszej niż 0,5% tych środków. W przedłożonym uzasadnieniu projektu rozwiązanie to argumentowano tym, że w minionych latach budżetowe środki planowane na doskonalenie zawodowe nauczycieli były niewykorzystywane (m.in. dlatego że w pierwszej kolejności wydatkowane były na ten cel środki unijne), przez co konieczne jest uelastycznienie i urealnienie przyszłorocznego planowania wydatków budżetowych w tym zakresie.

Pomimo przedłożonego uzasadnienia zmian proponowane przez ministerstwo rozwiązanie wzbudza jednak pewne obawy ze strony Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kadry Kierowniczej Oświaty. Ustawowa możliwość zmniejszenia środków przeznaczanych na doskonalenie nauczycieli uznawana jest przez nie za niekorzystną, a zapowiadana konieczność uelastycznienia wydatków doprowadzi do – jak podkreśla stowarzyszenie w swym proteście – automatycznego ograniczania ich do poziomu 0,5% niezależnie od tego, czy dana placówka oświatowa uzyskuje środki unijne na dofinansowanie doskonalenia zawodowego zatrudnianych nauczycieli. Jednocześnie w ramach podjętego protestu akcentuje się, że przeprowadzone przez OSKKO konsultacje wykazują, iż wszystkie aktywne i rozwijające się szkoły wykorzystują te środki w pełni. Co więcej, wskazano, że nieuzasadnione są negatywne wnioski Najwyższej Izby Kontroli, jakie zawarto w raporcie

sporządzonym w 2012 r. celem oceny realizacji i dofinansowania szkoleń zawodowych nauczycieli. Za powód niewiarygodności ustaleń NIK podaje się niespełniające podstawowych zasad badanie statystyczne, jakie przeprowadzono w ramach sporządzania raportu – wywiad objął jedynie 32 szkoły z ponad 38 tys. krajowych placówek oświatowych.

Gwarantowany Kartą Nauczyciela autonomiczny dostęp szkoły do kwoty pieniędzy na zamówienie przez nią szkoleń i pomocy oceniany jest przez dyrektorów placówek oświatowych za mechanizm prosty i skuteczny. Zrealizowana bez konsultacji z partnerami społecznymi zmiana art. 70a uznawana jest za godzącą w jakość oświaty. Ponieważ protest licznych środowisk dyrektorskich nie dotyczy jak dotychczas podwyżek płac czy dóbr socjalnych, a prowadzony jest w celu utrzymania obowiązującego jeszcze narzędzia wspierania szkół w ich rozwoju, w pełni uzasadnione wydają się być dalsze analizy racjonalności dokonania ww. zmian. Żywię nadzieję, że prowadzone dyskusje pozwolą zweryfikować zasadność obaw oraz wypracują rozwiązania, które będą korzystne oraz satysfakcjonujące i z punktu widzenia polskich szkół, i budżetu państwa.

W związku z powyższym mam do Pana Ministra następujące pytania:

1. Jakiej wysokości środki budżetowe zabezpieczono w minionych latach na finansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz jaka ich część została realnie wykorzystana?

2. Czy ministerstwo posiada informacje co do liczby szkół finansujących doskonalenie zawodowe nauczycieli przy wykorzystaniu środków unijnych?

3. OSKKO podkreśla, że tryb uchwalania prawa oświatowego w przypadku opisanego przepisu jest wątpliwy, gdyż zmienia zapisy Karty Nauczyciela. Czy ministerstwo potwierdza, że środowisko oświatowe nie zostało zaproszone do konsultacji nad zmianą Karty Nauczyciela?

4. Jakie mogą być skutki dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego zawarcia finansowania doskonalenia nauczycieli w

przedziale od 0,5% do 1% wartości planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli?

Z wyrazami szacunku

Posel Marek Krzakała

Rybnik, dnia 24 października 2013 r.